

İŞÇİ DAYANIŞMASI

Uluslararası İşçi Dayanışması Derneği Bülteni

• 15 Mart 2018 • No: 120

Sermaye Düzenine “Posta Koymak” İçin Birleşelim!

Geçtiğimiz günlerde bir İşçi Dayanışması okurumuz, gönderdiği mektubunda işyerinde gerçekleşen bir sohbeti paylaşıyordu. Sohbet sırasında kimi işçiler “ülke lideri güçlü olmalı, dünyaya posta koymasını bilmeli” diyorlar. Okurumuz da haklı olarak arkadaşlarına soruyor:

“Ne güzel, ülke liderinin nasıl olması gerektiği hakkında fikrimiz var. Peki, işçi dediğin nasıl olmalı?” Bu soruyla karşılaşan işçiler şaşırıyorlar. Öyle ya işçi dediğin sıradan bir insandır, ülkeyi falan da yönetmiyordur. İşçi işçidir işte, ekmeğinin peşindedir; çalışır ve ailesini geçindirir. İşçilerin çoğu bu şekilde düşünür. Dolayısıyla işçilerin “işçi nasıl olmalı?” sorusu karşısında şaşırıyor olmaları normaldir.

Peki, **işçi nasıl olmalı, nasıl düşünmeli ve nasıl hareket etmeli?** İster farkında olsun isterse olmasın, her işçi devasa emek ordusunun bir parçasıdır. Bugünkü dünyada insanların tüm ihtiyaçlarını işçiler üretiyor. İşçilerin emeği olmadan tüneller açılmaz, gökdelenler yükselmez, pamuk kumaşa ve elbiseye dönüşemez. Ama tüm üretimi işçiler birlikte yapıyorlar. Bir fabrikada çalışan işçiler birbirlerini sevsinler ya da sevmesinler, aynı siyasal görüşü paylaşsınlar ya da paylaşmasınlar; üretimi yapabilmek için aynı çarkın dişlileri gibi hareket etmek

İşçi Dayanışması
10
Yaşında

zorundalar. Aslında bu durum, sadece bir fabrika ve ülkede değil tüm dünyada geçerlidir. Meselâ herhangi bir otomobilin bazı parçaları Kore’de, bazı parçaları Türkiye’de üretilirken, tüm parçaların toplanıp otomobil haline getirilme işi başka bir ülkede yapılıyor. O otomobilin üretilmesi için gerekli madenler, plastik, deri, boya, cam ve kumaşlar onlarca farklı ülkeden elde ediliyor. Yani üretim ve emek süreci sayesinde Koreli, Türkiyeli ve diğer ülkelerin işçileri birleşmiş oluyorlar.

Emek ordusunun bir parçası olan işçiler, uluslararası bir sınıf oluştururlar. Türk ya da Fransız, Müslüman ya da Hıristiyan olmaları bu gerçeği değiştirmez. İşçiler üreten bir sınıftır ve çıkarları ortaktır. İşçiler birleşmedikleri ve bir sınıf olarak hareket etmedikleri müddetçe hiçbir hak elde edemezler. Örneğin, geçtiğimiz ay metal işkolundaki iş sözleşmesi işçilerin kazanımıyla sonuçlandı. Metal işçileri, metal patronlarına karşı günlerce eylem yaptılar. Demek ki ortada iki ayrı sınıf ve farklı sınıf çıkarları var. Burada kilit kavram, sınıf ve sınıf çıkarlarıdır. Meselâ teknoloji sayesinde, ücretleri düşürmeden iş saatlerini düşürmek mümkündür. Böyle bir şey toplumun çıkarına olur, çünkü toplumun çoğunluğunu işçi sınıfı oluşturuyor. Ama patronlar buna yanaşmadıkları gibi, iş saatlerini daha da uzatıyorlar. O halde, bu iki sınıfın çıkarları ortak değil. Bu durumda, düzen siyasetçilerinin ağızlarından düşürmedikleri “ülke ve toplum çıkarları” iki ayrı sınıf için nasıl ortak olabilir?

Bir olayın anlaşılabilir kavranması için çoğu zaman ona dışarıdan bir gözle bakmak gerekir. Bu nedenle biz, örneği Türkiye’den değil ABD’den vereceğiz. Geçtiğimiz günlerde ABD Başkanı Trump, ülkeye giren çelik ve alüminyuma gümrük vergisi getiren yasayı imzaladı. Bunu yaparken bir tören düzenledi, çelik işçilerini de yanına alarak bol bol “ülke ve toplum çıkarları” hakkında nutuk attı. Trump, “ilk önce Amerika” sloganını kullanıyor, “ülkemizi ve işçilerimizi korumak zorundayız” diyor. Sınıfını ve sınıf çıkarlarını unutan her Amerikalı işçinin Trump’a inanması kaçınılmazdır. Peki, bir patron ve bir milyarder olan Trump, gerçekten işçileri düşünür mü? Trump, dış ülkelere Amerika’ya giren çeliğe gümrük vergisi koyarak, içeride üretimi arttıracak ve böylece daha fazla işçinin iş bulabileceğini söylüyor.

Gerçekte ise Trump’ın asıl amacı patronlar sınıfını korumaktır. Rekabet gücü artan patronlar kârlarını daha fazla büyütebilecekler. İşçiler ise her zamanki gibi uzun saatler çalışmaya ve sömürülmeye devam edecekler. **Kapitalist sömürü düzeninde patronların tüm derdi**

İşçiler üreten bir sınıftır ve çıkarları ortaktır. İşçiler birleşmedikleri ve bir sınıf olarak hareket etmedikleri müddetçe hiçbir hak elde edemezler.

sermayelerini büyütme. Tam da bu yüzden Amerikalı şirketler, işçilik maliyetlerinin sudan ucuz olduğu Çin’e koştular. Dün Amerikan sermayesinin çıkarları tüm gümrük duvarlarının kaldırılmasından yanaydı, bugün yükseltilmesi patronlar için daha kârlı olabilir. Patronların çıkarı neyi gerektiriyorsa, Amerikan hükümeti onu yapıyor. Bu durum dünyada da Türkiye’de de böyledir.

İktidara gelir gelmez işçileri kapsayan genel sağlık sigortasını kaldıran Trump, bunu “ilk önce Amerika” diyerek yapmıştı. **Egemenler, yalan söylemekte ve gerçekleri baş aşağı çevirmekte son derece ustadırlar.** Afganistan ve Irak’ı işgal eden ABD’nin egemenleri, yüz binlerce insanın ölmesiyle sonuçlanan savaşı “ülke çıkarları” adına savunmadılar mı? Bugün Ortadoğu ve Suriye cehenneme dönmüş durumda. Petrol ve enerji yataklarına el koymak isteyen devletler, korkunç bir savaş yürütüyorlar. Ama tüm devletler, yüz binlerce insanın öldüğü,

kentlerin yakılıp yıkıldığı, milyonların mülteci haline geldiği bu korkunç savaşı meşru göstermek için yalan söylüyorlar. “Terörizme karşı mücadele” diyorlar, “ülke çıkarları”ndan söz ediyorlar.

Her devlet, kontrolü altına aldığı medyayı kullanarak, kirli bir savaş propagandası yürütüyor. **İşçi ve emekçileri savaşın gerekli olduğuna ikna etmek istiyorlar.** Medya emekçilerin bilincini felç ediyor, gerçekleri karartıyor. ABD Irak’ı yerle bir ederken Amerikan medyasının bunu Irak halkının özgürleştirilmesi olarak sunması ya da Hitler’in orduları Çekoslovakya’yı işgal ederken Alman medyasının Çek halkının Alman askerlerini çiçeklerle karşıladığını söylemesi, medyanın işlevinin dünden bugüne değişmediğini gözler önüne seriyor.

Her şey “ülke çıkarları” için diyenlere sormak zorundayız: Acaba ülkenin hangi sınıfı için? Bir iş yapılırken ne adına yapıldığına, ne dendiğine değil hangi sınıfın çıkarlarına hizmet ettiğine bakmalıyız. Bunun için de soru sormalı, sorgulamalıyız. Böylece “bir işçi nasıl olmalı?” sorusunu da cevaplamış oluyoruz. Her işçi, sorgulayan ve sınıf bilincine sahip bir işçi olmalıdır. Sınıf bilincine sahip bir işçi, kendisinin her şeyi alın teriyle üreten işçi sınıfının üyesi olduğunu bilir; patronlar sınıfı ile işçi sınıfının çıkarlarının farklı olduğunu kavrar; hükümetin ve medyanın yalanlarına kanmaz; kendilerini kurtarıcı olarak sunan düzen siyasetçilerinin peşinden gitmez; milliyetçiliğe kapılarak diğer milletlerden işçileri düşmanı olarak görmez ve onların canına kıyan savaşları desteklemez! İşçiler “dünyaya posta koyan liderler” aramak yerine, kendi güçlerinin farkına varmak, sınıf bilinçli işçiler haline gelmek ve örgütlenmek zorundadırlar. İşte o zaman işçi sınıfını ücretli köle konumuna, işsizliğe ve yoksulluğa iten sermaye düzenine gerçekten de postayı koyacaklardır. ■

İnsan Toplumsal Yaşamla İnsandır

İnsanın en temel özelliği toplumsal bir varlık olmasıdır. Bu özellik, tüm açıklığıyla en çok da zor anlarda gösterir kendisini. Meselâ doğal afet gibi zor anlarda, insanlar büyük bir özveri ve yardımlaşma içinde olurlar. Çünkü dayanışma ve yardımlaşma olmadan, ne insanlar ne de bir parçası oldukları toplumlar ayakta kalabilir. Bu nedenle insanın varlığını sürdürmesi çabası, bireysel değil toplumsal bir öz taşıdır.

Bugün dünyamızda insanlar, iki ana sınıfa ayrılmıştır: Toplumun çoğunluğunu oluşturan emekçiler ve emekçilerin sırtından geçinen bir avuç sömürücü sermaye sınıfı! İnsanların toplumdaki yerini belirleyen ayırım bu kadar nettir. Ancak patronlar bu ayırımın işçiler nezdinde açığa çıkmasından son derece korkarlar. Kuşkusuz bu korkularında hiç de haksız değiller. Zira içinde yaşadığımız bu düzenin her yerinden kötülük fişkiriyor. Savaş, yıkılıp yıkılan kentler, hayatını kaybeden milyonlarca insan, mülteci haline gelen yüz binlerce insan... Artan silahlanma yarışı, ekonomik kriz, çığ gibi büyüyen işsizlik, artan yoksulluk... Umutsuzluğa kapılan ve geleceğe olan güvenlerini yitiren insanlar... Bütünlüklü bakıldığında, yaşananların kaynağında patronların sömürü düzeninin ta kendisi olduğu görülecektir. Bu sorunların dönüp dolaşıp işçilerin gündelik yaşamına nasıl sirayet ettiği ise sonuçlarıyla ortadadır.

İşte tüm bu gerçekliğin, işçi ve emekçiler nezdinde berraklaşmasından, işçilerin bir sınıf olduklarının farkına varmasından ödleri kopan egemenler, ayrıştırıcı her yolu denerler. **İşçilerin sınıf bilinci kazanmaması ve örgütlü mücadeleye katılmaması için her türlü oyunu oynarlar.** Bu bölünmeyi sağlamlaştırmak üzere, medyayı da kullanarak emekçilerin bilincini kendi düşünceleri temelinde oluşturmaya çalışırlar. Meselâ televizyon aracılığıyla milyonlarca işçi, egemen sınıf gibi düşünmeye, konuşmaya itilir. Para babalarının bencil değerlerini benimsemeye zorlanır. Her fırsatta yaşanan sorunların toplumsal ya da sınıfsal değil de bireysel sorunlar olduğu pompalanır. Her koyunun kendi bacağından asılacağı, kimseyi düşünmemek, kimseye güvenmemek gerektiği, "altta kalanın canı çıksın" gibi düşünceler aşılanır.

Egemenler, zengin-fakir ayrımının, işsizliğin, yoksulluğun normal olduğunu, dünyanın düzeninin bu olduğunu, böyle gelip böyle gideceğini iddia ediyorlar. Hayatın her alanında rekabeti kışkırtarak bireyciliği öne çıkartıp yüceltiyorlar. Kendi değerlerini durmaksızın kutsallaştırırken, toplumcu, paylaşımcı, dayanışmayı esas alan, insanları birliğe ve mücadeleye çağırın düşüncüyü küçümsüyor, gözden düşürmeye çalışıyorlar. Aslında bir sınıf oluşturan işçilerin yalnız, güçsüz ve aciz hissetmesini istiyorlar.

İşçileri mensup oldukları ulusa, inanca, kültüre göre bölüp parçaladıklarında, egemenler istedikleri gibi at koşturuyorlar. Karşılarında gücünü örgütlülüğünden alan işçiler olmadığında, daha fazla kâr, daha fazla pazar alanı için amansızca yarışıp rakiplerini ezmeye odaklanıyorlar. Böylece egemen güçlerin birbirleriyle rekabetinden kazanan yine onlar oluyor. Ya işçiler? İşçiler birbirleriyle rekabet ettiğinde ise, daha az işçiyle daha çok çalışma ve daha fazla üretim sağlanır. Tüm bu emeğe karşılık, işçiler geçinmeye yetmeyen bir ücrete razı olmak zorunda kalırlar. Yani işçinin işçiyle rekabetinin kazananı yine patronlardır.

Bireyciliğin en azılı savunucusu olan patronlar sınıfı, rekabetin vardığı en üst ve en kanlı aşama olan savaşlar söz konusu olduğundaysa destek beklerler. Bencilliği aşılacakları kitlelere, "Hepimiz ülkemiz için özveride bulunmalıyız!", "İnsani yardım için evlatlarımızı diğer ülkelere savaşmaya göndermeliyiz!" derler. Kendi sınıflarının çıkarlarını tüm toplumun çıkarıymış gibi sunarlar. Bireycilik ve rekabete eklenen milliyetçilikle, kinci anlayışı egemen kılmaya çalışırlar.

Bireycilik, bencillik, rekabet insanın içinde yaşamaya mecbur bırakıldığı şartlardan kaynaklanır. Bugün bu şartları yaşamın her alanında dayatan kapitalist sömürü düzenidir. **Dayanışma yerine rekabeti, yardımlaşma ve paylaşma yerine bencilliği, birlik ve beraberlik yerine bireyciliği öne çıkartan patronlar sınıfıdır.** İnsani değerlerin yerine parayı koyan bu düzende, insanın insanlığı aşınmaktadır. Tek başına bir insan etrafında olup biteni anlamlandıramaz. Haksızlığa, adaletsizliğe, kindarlığa boyun eğer, değerlerini kaybeder. Oysa **paylaşım, dayanışma, birlik ve beraberlik gibi değerlere en çok işçilerin ihtiyacı var.** İşçiler bir araya gelmeden, birleşmeden, birbirlerine güvenmeden, dayanışma içinde olmadan asla sömürü düzenine karşı mücadele edemezler! ■

8 Mart'ta Emekçi Kadın Dayanışması

8 Mart Uluslararası Emekçi Kadınlar Gününü geride bıraktık. 8 Mart, emekçi kadınlar ve bütün işçi sınıfı için son derece önemli, anlamlı bir gündür. Çünkü 8 Mart'ın ortaya çıkışının arkasında, emekçi kadınların eşit işe eşit ücret verilmesi; cinsiyet ayrımcılığının, savaşların, sömürünün ortadan kaldırılması; erkek işçilerle beraber iş saatlerinin kısaltılması için verdikleri mücadele vardır. Yani 8 Mart hiçbir ayırım gözetmeden tüm kadınların “kadınlar günü” değildir. O emekçi kadınlar için bir dayanışma günüdür, mücadele günüdür. Nitekim aksi yöndeki tüm çabalara rağmen 8 Mart bu yıl da anlamına uygun şekilde kadınıyla erkeğiyle milyonlarca işçi tarafından sahiplenildi. Emekçi kadınların, işçi sınıfının sorunlarının, taleplerinin öne çıktığı eylemlerle, grevlerle kutlandı.

Bu yıl dünyanın pek çok ülkesinde milyonlarca emekçi kadın 8 Martta meydanları doldurdu; çifte ezilmişliğe, şiddete, tacize, cinsiyet ayrımcılığına karşı öfkelerini, taleplerini dile getirdi. İspanya, Pakistan, Bangladeş, Filipinler, Hindistan, Güney Kore, İtalya, İngiltere, Yunanistan, Arjantin gibi ülkelerde geçen senelere göre çok daha fazla sayıda kadının katıldığı eylemler yapıldı. Kadına yönelik şiddete, erkek egemen zihniyeti körükleyen kapitalizme, kadının emeğinin değersiz görülmesine karşı mücadele edeceklerini dile getiren kadınlar omuz omuza yürüdüler. Hep bir ağızdan sloganlar atıldılar. Taleplerini dile getiren dövizler ve pankartlar taşındılar. Mücadele şarkıları söylediler. Alanları dolduran emekçi kadınların dayanışması, patronlar sınıfını, egemenleri rahatsız etti, korkuttu.

8 Mart yaklaşırken İspanya'da işçi ve emekçi kadınlar o gün evde de işyerinde de çalışmayacaklarını, greve gideceklerini duyurdular. “Biz durursak hayat durur” dediler. Gerçekten de 8 Mart günü kadınlar durduğunda hayat durdu. İspanya egemenleri grevi ve eylemi karalamak için türlü yalanlar söylediler ama nafile! Bu grev, 8 Mart vesilesiyle gerçekleştirilen ulusal ölçekli ilk kadın

grevi olarak tarihe geçti. Milyonlarca kadın iş bıraktı ve meydanlara çıktı. 5 milyon kadın eylemlere katıldı.

Türkiye’de de emekçi kadınlar tüm baskı ve yasaklara rağmen sokağa çıktılar ve “Savaşa, OHAL’e, cinsiyetçiliğe karşı emeğimiz, kimliğimiz ve özgürlüğümüz için direniyoruz” dediler. “Şiddete, tacize, tecavüze hayır” dediler. “Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz” dediler. “Mücadelenin en önünde olmaya devam edeceğiz” dediler.

Yani bu yıl da patronlar sınıfının gücü 8 Mart'ın anlamını unutturmaya yetmedi. Oysa 8 Mart'ı anlamından koparmak, bu günün içini boşaltmak için neler yaptılar ki! 8 Mart yaklaşırken emekçi kadınların tek sorunu indirimli alışveriş yapmak, hediye almış gibi reklamlar yapıldı. Sokaklar, mağaza vitrinleri rengârenk ürünlerle doldu. Cep telefonlarına 8 Mart'a özel kampanyalarla ilgili mesajlar yağdı. Öte yandan iktidar emekçi kadınları “güçlü kadın, güçlü aile, güçlü Türkiye” söylemiyle kandırmaya çalıştı. Kadın erkek tüm hükümet yetkilileri, “bizim kültürümüzde kadına şiddet yoktur” diyerek açıkça yalan söylediler. Kadına karşı şiddet haberlerinin basında sansürlenmesini istediler. İktidar bu tavrıyla bir kez daha emekçi kadınların sorunlarına kulak tıkamaya devam edeceğini, kadına şiddet ve kadın cinayetleri karşısında kılını bile kıpırdatmayacağını ortaya koydu.

Aslında bu hiç de şaşırtıcı bir tutum değil. İşçileri sömürerek ayakta duran, insanın insanı ezmesine dayanan, kadını aşağılayan, erkeği kışkırtan bir düzenin egemenlerinden başka ne beklenebilir? Emekçi kadınlar egemenlere değil kendi güçlerine ve sınıf kardeşlerine güvenmelidirler. Bu senenin 8 Mart'ı gösterdi ki, emekçi kadınlar sorunlarının çözümü için tüm dünyada daha fazla öne çıkıyorlar. Tıpkı geçmişte yaptıkları gibi bugün de değişim yaratabileceklerini biliyorlar. Gelecek bugünden daha güzel olsun, sömürü ve ayrımcılık son bulsun diye “mücadele ediyoruz” diyorlar. ■

Kavel Destanında Hasibe Nine ve Kadınlar

Birleşik Metal-İş Sendikasının 70'inci kuruluş yıldönümünde tanıtılan ve Maden-İş çalışma grubunun 10 yıllık emeği sonucunda hazırlanan Derinden Gelen Kökler kitabında işçilerin nice mücadelesi anlatılıyor. Hem de o mücadeleleri veren, o mücadelelere tanık olan işçilerin ağzından. Üç oğlu Kavel grevcisi olan Hasibe Nine 70 yaşındaydı ve oğullarının mücadelesini kendi mücadelesi sayıyordu. Onun hikâyesi o dönemde işçiler arasında dilden dile anlatılıyordu.

O yıllar kapitalizmin Türkiye'de sıçramalı bir biçimde geliştiği yıllardı. Köyden başta İstanbul olmak üzere büyük sanayi merkezlerine göç her geçen gün artıyor, fabrika çevrelerinde suyu, yolu, alt yapısı olmayan gecekondularda yaşam kavgası veriliyordu. O dönem İstinye bu emekçi semtlerinden biriydi. İstinyeli kadınlar, Türkiye işçi sınıfının mücadele tarihinde asla unutulmayacak bir kazanımın mimarları olan Kavel Destanını yazan işçilerin yanındaydılar.

Bu günle kıyaslandığında sanayide toplam işçi sayısına oranla kadın işçi sayısı çok azdı. Sayıca azdılar ama aç gözlü patronların onları hiçe sayan saldırılarına karşı erkek işçilerin mücadelesi onları da sarıyordu. Eşlerinden, erkek kardeşlerinden, babalarından başlayarak büyüyen sınıf kavgası emekçi kadınlar olmadan kazanılamazdı. Kimisi Hasibe Nine gibi 70'li yaşlarına gelmiş bir işçi anasıydı. Kimisi gencecik işçi eşleriydi.

Hasibe Hamza'nın yani Hasibe Ninenin üç oğlu Kavel Kablo Fabrikasında grevci işçiydiler. Hasibe Nine onlarla grev yerine gider, ziyaretçilere eylemi anlatır, destek isterdi. Her gün mahalleden kadınları toplayıp fabrikadaki grev yerine getirirdi. Grevi bastırmak için gelen Valiye, Emniyet Müdürüne kafa tutardı. Bir gün Vali'nin yakasına yapışıp "senin çoluk çocuğun yok mu, bu insanlar da kendi çocukları için uğraşıyorlar, ne istiyorsun bunlardan?" diyerek hesap sormuştur.

Grev yerinde Karadenizli Hasibe Ninenin diğer işçilerin ailelerine de cesaret veren tutumları şöyle anlatılıyor: "Ha buradan bi uşağımı alın sizi vururum. Vermem bir tane uşak ha. Bunlara bunu yapacağınıza, onları bu hale

getüren... çocuklarına yapın." Elinde bastonuyla nine barikatın en önündeydi. Onu gören kişiler geri duramazdı.

Nineler başta olmak üzere İstinye halkının mücadelesini Kemal Türkler sendika bülteninde şöyle değerlendirmişti: "İstinye'de oturmakta olan halk çocuk ve ihtiyar olmak üzere günün her saatinde grev yerine geldi, işçilerle ilgilenerek onlara büyük manevi destek verdi. Hele birkaç yetmişlik nine geçmişteki dedelerinin büyük güçlük ve imkânsızlıklar içinde elde ettikleri kahramanlıkları hatırlatıyor, haklı davalarından dönmemeleri için işçilere kuvvet kaynağı oluyorlardı."

Kavel grevcilerinin mücadelesinde işçi eşlerinin desteği de grev boyunca kesintisiz devam etti. Patronlar sınıfının şiddetle saldırdığı zamanlarda bile geri adım atmadıkları gibi bazen de işçilerin önünde onları korumak için çocuklarını da yanlarına alarak etten duvar ördüler. Aralarında hamile olanlar da vardı. Ama ona rağmen fabrikadan mal çıkarmaya çalışan kamyonların önüne yatıp barikat oluşturuyorlardı. Kadın erkek omuz omuza verilen bu mücadele ile zafer kazanıldı. Kavel greviden sonra anayasa mahkemesinin aldığı kararla grev yasağı kaldırıldı. 1963 yılında toplu sözleşme ve grev hakkı kabul edildi.

Türkiye işçi sınıfı hareketinde 1960'lı-1970'li yıllar işte böyle mücadele dolu yıllardır. O dönemde kadın ve erkek işçilerin omuz omuza verdikleri hak alma mücadelesi onların bilinçlerini de ilerletmiştir. Hayata bakışları değişmiştir. Özellikle başta Maden-İş ve DİSK'te örgütlenmiş öncü işçilerin kendi sınıfları ile patronlar sınıfı ve onların temsilcilerinin çıkarlarının ortak olmadığını kavramış olması onların işçi sınıfının siyasetiyle yakından ilgilenmelerini sağlamıştır. İşçiler yaşadıkları toplumu, kapitalist sistemin kendilerini sömürerek ayakta durduğunu algıladıklarında ve örgütlenip mücadeleye atıldıklarında sadece kendilerini değiştirmekle kalmamış, toplumu derinden etkileyen değişimlerin de öncülüğünü yapmışlardır. Bu mücadelenin deneyimleri bugün de yol göstermeye devam ediyor. ■

Alpullu Şeker İşçileri Özelleştirmeye Ne Diyor?

Şeker fabrikalarının özelleştirilmesi süreci devam ediyor. Türkiye genelinde 14 şeker fabrikasının satışı için ihale süreci başlatıldı. Özelleştirme sonucu yüzlerce işçi işsiz kalma tehlikesiyle karşı karşıya ve bu durumdan binlerce emekçi etkilenecek. 1926 yılında Kırklareli’nde kurulan Türkiye’nin ilk şeker fabrikasının işçileriyle konuştuk. Alpullu şeker fabrikasından işçiler özelleştirmeye karşı düşüncelerini İşçi Dayanışması’yla paylaştı.

Şeker-İş Sendikası Alpullu Şube Başkanı Orhan Saltık: Bugün Türkiye’nin çeşitli bölgelerinde toplamda 25 adet şeker fabrikası bulunuyor. Şeker fabrikaları paket haldeyken yani 25’ini birlikte düşündüğümüzde zarar etmiyor. Bu fabrikaların bir kısmı istihdam amaçlı, bir kısmı kâr amaçlı kurulmuş zamanında ve bugün 14’ü özelleştirilmek isteniyor. Eğer siz fabrikaları tek tek satar-sanız, istihdam amaçlı kurulan fabrikalar zarar edip batır. 5 yıl üretim şartı konuluyor ama fabrikayı alan kişi zarar etmeye başlayınca 1-2 yıl içinde kapatıp gidecek. Bu şekilde en az 10 fabrika kapanma tehlikesiyle karşı karşıya kalacak. Biz sendika olarak buna karşıyız. Devletin kâr odaklı düşünmemesi gerekiyor.

Emekli şeker işçisi: Ben Alpullu Şeker fabrikasında 25 sene çalıştım, şimdi emekliyim. Şu an fabrikanın satışı söz konusu, biz emekliler olarak fabrikanın satılmasını istemiyoruz. Biz emekli olduk ama burada bizim kardeşlerimiz, çocuklarımız çalışıyor. Bize fabrikanın 5 yıl çalıştırılacağı söyleniyor iyi ama o süreden sonra ne olacak? Bu fabrika yıkılacak mı, müze mi olacak, ne yapacaklar? Sadece bizim bölgemizdeki değil hiçbir bölgedeki fabrika kapanmasın. Sümerbank ve Tekel fabrikalarını özelleştirdiler, ne oldu sonra? Hepsinin yerinde AVM’ler var bugün. Fabrikalar kapandığında hadi emekliliği gelenler emekli oldu, ya diğerleri? Ne olacak o işçilere? Yıllarca yaşadıkları, kök saldıkları yerlerden koparılıp başka yerlere mi sürülecekler yoksa işten mi atılacaklar? Bu insanların arasında 40 yaşında, 45 yaşında işçiler var. Bu işçiler yıllarca şeker işinde çalışmışlar, ee ne yapacak bu insanlar? Cam sanayinde mi çalışacaklar, hangi patron alır? Babam da 25 sene çalıştı, ben 25 sene çalıştım, damadım da 25 senedir çalışıyor. Toplarsak 75 senedir çalışıyoruz biz bu fabrikada, hayatımız bu fabrika bizim.

Torunlarımız var, bizim gibi onlar da çalışsın.

Şeker işçisi: Hiçbirimiz özelleştirilmesini istemiyoruz. Bizim endişemiz özelleştirme sonrası bu fabrikaların kapatılması. Burası 1926’dan bu yana çalışıyor. Kaç kuşaktır ekmek kapımız, 2-3 nesil ekmek yiyoruz buradan. Kimse ekmek kapısının kapanmasını istemez, biz de istemiyoruz. Devlet yetkilileri kapanmayacağını ve bizlere 5 yıl iş güvencesi verileceğini söylüyor ama sonuçta satılacak. Hayırlısı diyoruz ama sonumuzun ne olacağı belli değil. Yıllardır burada çalışıyorum, bundan sonra ne yapacağım bilmiyorum. ‘Bu yaştan sonra evime nasıl ekmek götüreceğim’ diye kara kara düşünüyorum.

Şeker işçisi bir kadın: Aslında ben özelleştirmelere direkt karşı değilim. Çalışmaya devam edeceksek, kimi düzeltmeler yapılacaksa eğer buna neden karşı olalım? Özelleştirme adı altında kapatacaklar fabrikalarımızı, biz buna karşıyız. Sonuçta buradan ekmek yiyoruz. Özelleştirilen fabrikaların akıbetini biliyoruz. Tekirdağ’daki Tekel fabrikasında eniştem çalışıyordu. Orayı özelleştirdiler şimdi gidin görün, yerinde yeller esiyor. Yüzlerce insan mağdur oldu. Dolayısıyla ben çok iyi biliyorum özelleştirmelerden sonra işyerlerinin başına ne geldiğini. Özelleştirilen şeker fabrikalarının da hepsi kapanacak, hepsi bir biçimde devre dışı bırakılacak. Ben buna karşıyım.

Şeker-İş Sendikası Alpullu Şube Başkanı Orhan Saltık: Çeşitli demokratik kitle örgütleri, siyasi partiler ve sendikaların içinde bulunduğu platform kuruldu bölgemizde. Trakya Şeker Platformu, gönüllülük temelinde tüm bölgede imza topluyor. Platformla birlikte 25 Mart’ta Lüleburgaz’da özelleştirmeye karşı bir miting gerçekleştireceğiz. Ben tüm işçi ve emekçileri bu mitinge davet ediyorum. ■

Gerçek İşsiz Sayısı 6 Milyon

DİSK-AR, TÜİK'in açıkladığı Aralık 2017 dönemi hanehalkı işgücü verilerini değerlendirerek geniş tanımlı işsizlik rakamlarını açıkladı.

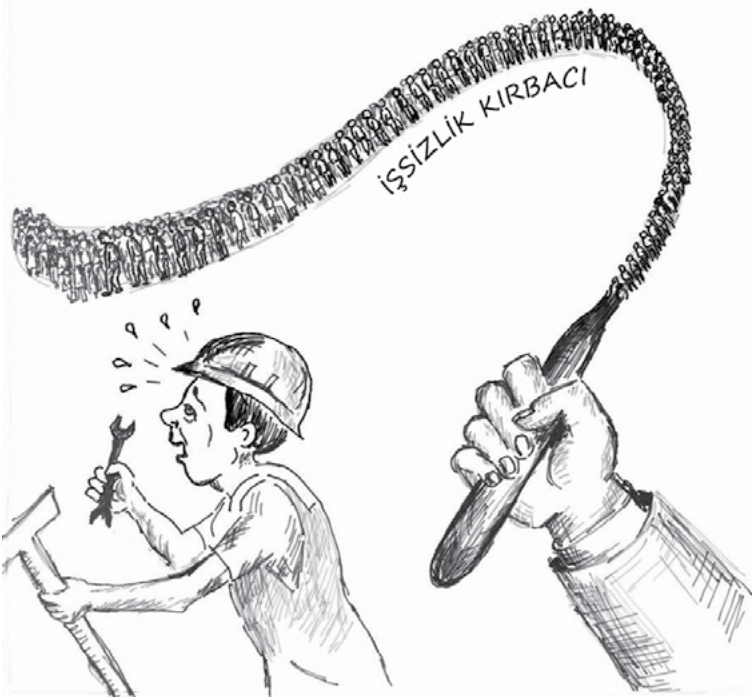
TÜİK'in açıkladığı veriler geçen yılın aynı dönemine göre dar tanımlı işsizlik oranının düştüğünü gösteriyor. Buna karşın 3 milyondan fazla insan işsiz! Geniş tanımlı işsizlik verilerini esas alan DİSK-AR ise, işsiz sayısının 6,1 milyona ulaştığını açıkladı. Medya tarafından TÜİK'in rakamları işsizliğin gerçekten azaldığı şeklinde yansıtılıyor. TÜİK'in açıkladığı sayının neredeyse iki katı kadar işçi işsizliğe mahkûm edilmiş durumda.

DİSK-AR'ın değerlendirmeleri şöyle:

- İşsizlik çift hanelerden düşmüyor. Dar tanımlı işsiz sayısı 3 milyon 291 bin olarak gerçekleşti. TÜİK verilerine göre dar tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 10,4 olarak hesaplandı.
- Geniş tanımlı işsiz sayısı 6,1 milyon, geniş tanımlı işsizlik oranı ise yüzde 18,3 oldu.
- Genç işsizlik oranı yüzde 19,2 olarak gerçekleşti.
- Geniş tanımlı kadın işsizliği yüzde 27.
- Kadın işsizliği yüzde 13,1, Tarım dışı genç kadın işsizliği ise 24,1 olarak açıklandı.
- Ne istihdam ne de eğitimde olan gençlerin oranı yüzde 23,1 oldu.

İşsizlik rakamları hükümetin her türlü desteğine rağmen yüksek düzeyde seyretmeye devam ediyor. Dünyada ve Türkiye'de kapitalist sistemin bunalımının git-tikçe derinleşmesi, işsizliğin de yoksulluğun da daha da artmasına neden olacaktır. İstihdamı arttırmak iddiasıyla hükümetin patronlara sunduğu olanaklar, geçici işçi sayısının artmasına, güvenceli çalışan işçi sayısının azalmasına neden oluyor.

Daha bu ayın başında Forbes dergisinin yayınladığı verilerde, Türkiye'de toplam servetin arttığı, ülkedeki milyarderlerin servetlerini katlayarak arttırdıkları ifade edilmişti. Bu artıştan işçilerin payına bir şey düşmüyor. İşçilerin büyük bir bölümü açlık sınırının altındaki asgari ücretle veya biraz üstündeki ücretlerle yoksulluk içinde yaşamaya mahkûm ediliyor. Ücretli kölelik düzeni işçilere açlık, yoksulluk, düşük ücretler, fazla mesailer ve işsizlikten başka bir şey sunmuyor. İşçiler için bir araya gelmekten, örgütlenmekten ve mücadele etmekten başka çıkar yol yoktur. ■

Dünyada İşçi Sınıfı

ABD: Öğretmenler grevi

Amerika'da, Batı Virginia'daki öğretmenlerin grevi, ailelerin ve öğrencilerin desteğiyle büyüdü, Mart ayı başında 9 gün süren grev kazanımla sonuçlandı. Öğretmenlerin %5'lik zam talebinin kabul edilmesi büyük sevinç yarattı. 55 farklı şehirde, 20 bin öğretmenin katıldığı grevin kazanımla sonuçlanması üzerine Kongre binasının çevresinde kutlamalar gerçekleştirildi. "Biz Değerliyiz", "Birleşmiş 55, Güçlü 55!" sloganlarıyla ve şarkılarla kutlanan grev, başka bölgelerdeki öğretmenlere de mücadele azmi aşıladı.

ABD'de özellikle 2008'den bu yana eğitimde bütçe düzenlemesi gerekçesiyle yüz binlerce eğitimci işten çıkarıldı, eğitim kalitesi düşürüldü. Eğitim alanındaki bütçe kesintisine karşı durmak için mücadele çağrılarını yapan eğitimcilerin sesi Oklahoma, Arizona ve Kentucky gibi kentlerde karşılık buldu. Kendi aralarında çeşitli iletişim ağları oluşturan öğretmenler, grevi eyalet geneline yayarak büyütüyorlar.

Grev oylaması gerçekleştiren Oklahoma'daki eğitim emekçileri, taleplerinin karşılanmaması durumunda, 2 Nisanda greve çıkacaklar. Grev kararı büyük heyecan yaratırken öğretmenler grevi çeşitli eylemlerle destekleyeceklerini duyurdular.

Batı Virginia'da olduğu gibi, sağlık sigortasının artan maliyeti ve ücretlere zam yapılmaması öğretmenlerin en önemli sorunları arasında yer alıyor. Eğitimciler, ailelerin ve öğrencilerin verdiği desteğin artması için de çeşitli açıklamalar yapıyor. Grev dolayısıyla eğitim ve öğretimin sekteye uğramasının sorumlusunun, onlara kötü çalışma koşulları dayatan yetkililer olduğunun altını çiziyorlar.

Kentucky'de ise öğretmenler, benzer taleplerin yanı sıra emeklilik fonunun arttırılması ve korunması yönünde taleplerini de dile getiriyorlar. Bölgede en düşük ücretle çalışan Arizona'daki öğretmenler ise 7 Mart Çarşamba günü Kongre Binası önünde bir eylem gerçekleştirdiler. Batı Virginia'daki meslektaşlarının kazanımlarını elde etmek için 28 Martta düzenlenecek çeşitli eylemlerle birlikte greve hazırlandıklarını açıkladılar.

Öğrenci eylemleri

ABD'nin Florida eyaletinde 14 Şubatta bir lisede gerçekleşen ve 17 öğrencinin ölümüne neden olan katliam, birinci ayında ülke çapında yürüyüşler, oturma ve boykot eylemleriyle protesto edildi. On binlerce öğrencinin katıldığı eylemlerde bireysel silahlanma protesto edilirken, silah tekellerinin çıkarına işleyen silah edinme yasasının

sıklaştırılması istendi.

Yapılan yürüyüşlerde bireysel silahlanma karşıtı dövizler taşındı ve sloganlar atıldı. "Ulusal Okul Boykotu" adıyla düzenlenen boykot eyleminde, yaşamını yitiren her bir öğrenci için birer dakika, toplamda 17 dakika boyunca boykot gerçekleştirildi. ABD genelinde 2 binden fazla okulun katıldığı boykot eylemine, Amerikan Kadın Yürüyüşü, Sivil Özgürlükler Birliği gibi sivil toplum örgütleri de destek verdi. On binlerce öğrencinin katıldığı protestolar, Trump'ın göreve geldiği günlerde kadınların yaptığı geniş katımlı gösterilerden sonraki en geniş katı-

ABD

Arjantin

lımlı eylemler olma niteliğini taşıyor.

Silah şirketlerinin taleplerini gözeterek Amerikan yönetimi, bireysel silahlanmanın sonucu olarak özellikle okullarda bugüne kadar gerçekleştirilen çok sayıda katliam ve saldırılara karşı gerçekleştirilen tepki eylemlerine rağmen,

İşçilerin Öfkesi Büyüyor

biyresel silahlanmayı kısıtlamadı. Silah lobisi Ulusal Silah Birliği NRA'nın isteği üzerine Trump silah edinme yaşını 18'den 21'e çıkaracak yasal düzenlemeden de vazgeçmişti.

ABD'de öğrencilerin uzun yıllar sonra gerçekleştirdiği kitlesel eylemler, öğrenci gençlik arasında, kapitalizme karşı hoşnutsuzluğun arttığını gösteriyor. 2011'deki Wall Street eylemleri, 2012'de yine Florida'daki gibi okullarda artan silahlı saldırılara karşı gerçekleştirilen eylemler, 2017'deki Charlottesville'de başlayan anti-faşist gösterilerin birçok kente yayılması ve dün gerçekleştirilen ders

yor. Çürüyen kapitalist sistem gençliğe işsizlikten, ağır çalışma koşullarından, düşük ücretlerden, yoksulluktan, kapkaranlık ve belirsiz bir hayattan başka bir şey sunmıyor. Bu nedenle emekçi sınıfların gençliği, öfkelerini düzene karşı yönlendirmelidir. Öfkelerini düzene karşı yönlendiren gençlik, kapitalist sömürü sistemini ve onun sömürücü egemenlerini insanlığın başından def etmek için işçi sınıfının mücadele saflarında bir araya gelmelidir.

Arjantin

Arjantin'in Neuquên eyaletinde başta öğretmenler olmak üzere, kamu çalışanları çeşitli grevler ve yürüyüşler gerçekleştiriyor. Enflasyon oranının bile altında kalan %16'luk zamma karşı öğretmenlerin mücadelesi, diğer kamu çalışanlarının da katılmasıyla giderek büyüyor. Eyalet çapında yayılan mücadele Mart ayının ilk günlerinden bu yana sürüyor. İşçileri temsil eden Kamu Çalışanları Sendikası, Devlet İşçileri Sendikası ve çeşitli öğretmen sendikaları, 9 Martta bir araya gelerek beklenen enflasyon oranı olan %19'u aşacak bir zam talep ettiklerini açıkladılar.

İran

İran'da işçi sınıfına dönük saldırılar devam ediyor.

- Ahvaz'daki Ulusal Çelik Kompleksinde çalışma koşullarını protesto etmek için eylem yapan işçilerin evleri 1 Martta polis tarafından basıldı. Gece yarısı evleri basılan 10 işçi yasadışı grev yapmak ve millî güvenliğe aykırı hareket etmek suçlamalarıyla tutuklandı.
- Haft Tapeh Şeker İşletmesinde çalışırken protestolara katılan 15 işçiye dava açıldı.
- Pek çok öğretmen sendikal faaliyetleri nedeniyle tutuklu bulunuyor, işkenceye maruz kalıyor, bir kısmı sürgüne gönderiliyor.
- Avukat Muhammed Nacafi sadece işçilerin hakkını savunduğu için tutuklandı.
- Polis Dezful'da protesto gösterisi yapan işsizlerin üzerine ateş açtı. 5 işsiz yaralandı.
- Tahran otobüs şoförleri sendikası Vahed'in yönetiminde bulunan Rıza Şahabi ise hapiste tutulmaya devam ediyor. Şahabi'nin sağlık sorunlarının ağırlaşması, tedavisinin engellenmesi ve haksız yere hapiste tutulması tepkilere neden oluyor.

İranlı mücadeleciler işçiler, tüm ülkelerden sendikalara İran'daki baskılara son verilmesi için dayanışma çağrısında bulundular. İran'da işçi sınıfına ve sendikalara dönük saldırılar hem İran'da hem de çeşitli ülkelerde protesto ediliyor. ■

boykotları ve yürüyüş eylemleri gençliğin tepkisinin tezahürleridir.

Emperyalist piramidin tepesindeki "süper güç" ABD'nin okullarında gerçekleşen katliamlar, kapitalizmin tarihsel bunalımının derinleşmesine paralel olarak artarken, gençlik içinde düzen karşıtı duygular da mayalanı-

İşçi Dayanışması Yazıyorsa Doğrudur

■ Adana'dan İşçi Dayanışması okuru bir işçi

İşçi Dayanışması gazetemizi dağıttığımız ve sorunlarımızı tartıştığımız fabrikalardan birinin önündeydik. Mesai bitmiş işçiler gruplar halinde çıkıyorlardı fabrikadan. İşçilerin yoruldukları her hallerinden belliydi. Birçoğu kendini bir an önce servise atıp başını koltuğa yaslama isteğiyle acele acele yürüyordu.

Yanımdan geçen ilk gruba: “Merhaba, gene çok yorulmuşsunuz anlaşılabilir” dedim

Grubun ortasında duran uzun boylu, kirpi saçlı, diğerlerinden üç beş yaş büyük görünen işçi: “Pestilini çıkarmadan adama ekmek mi verir bunlar?” dedi. Yanındaki düz uzun saçlı, hafif kilolu ve kısa boylu işçi: “Siz geçen ay da gelmiştiniz. Dağıttığınız dergiyi okudum serviste. Bulmacayı da çözdüm. Kolaydı ama” dedi. Ben de; “bu gazete işçilerin emeği ve alın teriyle çıkıyor. Bizim sesimiz,

soluğumuz haklarımızın kolektif savunucusu, isterseniz mektup yazabilirsiniz” dedim.

Yanımdan geçen işçi gruplarıyla bir yandan selamlaşıp konuşuyor, bir yandan da bültenlerimizi dağıtmaya devam ediyoruz. Sekiz-on metre ilerimden bir işçi; “Bu gazetenin kıdem tazminatlarıyla ilgili yazdıkları doğru mu? Kıdem tazminatlarının fona devredilmesi bizim zararımıza mı?” dedi yüksek sesle. Tam cevap verecektim ki iki

üç metre ilerimden başka bir işçi: “Evet kardeş, kıdem tazminatlarının fona devredilmesi bizim zararımıza. İŞÇİ DAYANIŞMASI YAZMIŞSA DOĞRUDUR” dedi. Ben her ay arkadaşlardan alıp okuyorum, ne yazıyorlarsa hep doğru çıkıyor.”

Nasıl gururlanmış nasıl mutlu olmuşum. Bu gün de tüm canlılığıyla hatırlarım. Gururumuza, umudumuza, mücadele aracımıza sahip çıkıp onu büyütelim.

ONUNCU MÜCADELE YILINDA YAŞASIN İŞÇİ DAYANIŞMASI YAŞASIN İŞÇİ SINIFININ ULUSLARARASI MÜCADELE BİRLİĞİ ■

Patron Medyasına İnat İşçi Dayanışması 10 Yaşında!

■ Mersin'den İşçi Dayanışması okuru bir işçi

İşçiler birbirinden kopuk ve habersiz olduğunda patronların düzeni tıklar tıklar işler. Patronlar da düzenleri böyle sürüp gitsin isterler. İsterler ki Liverpool liman işçilerinin grevinden Mersin liman işçileri haberdar olmasın, Adana'daki saya işçilerinin direnişinden Gebze'deki metal işçileri haberdar olmasın, hatta isterler ki işçilerin yan fabrikadaki direnişten dahi haberi olmasın. İsterler ki işçiler gerçek düşmanını bilmesin, bilinçlenmesin. İsterler ki işçiler tek bir ses olarak tek bir sınıf olarak birleşip mücadele etmesin.

İşte bu yüzden işçilerin kendilerinin çıkardığı ve yine kendisi gibi işçileri bilinçlenmeye ve örgütlenmeye çağırın İşçi Dayanışması biz işçiler, emekçiler için büyük öneme sahiptir. İşçi Dayanışması, işçilerin grevlerini, direnişlerini göstermeyen, iş kazalarının nedenini işçilerin

ihmalymiş gibi gösteren, hakkını arayan işçiye patron ağzıyla “bir sürü işsiz var” diyen düzen medyasına inat, 10 yıldır bıkmadan usanmadan işçi sınıfının sesi olmaya devam ediyor.

Karanlık süreçler toplumları sürekli bir umutsuzluğa ve hiçbir şeyin değişmeyeceği algısına sürükler. Olmadık yalanlar, sansür ve kara propagandalarla kitleler yalnızlaştırılıp etkisizleştirilmeye çalışılır. Ancak biz işçi dayanışması sayesinde biliriz ki yalnız değiliz. Biliriz ki İstanbul'da Gebze'de Adana'da Mersin'de ve daha bir sürü yerde bizim gibi milyonlar var. Biliriz ki işçi sınıfının tarihi şimdi yaşadığımız gibi nice karanlık süreçten bu güne gelmiştir.

Olağan dönemlerde dahi sesini duyurabileceği alanları çok sınırlı olan biz işçilerin bu karanlık süreçte sesi soluğu, gözü kulağı olan İşçi Dayanışması'na her zamankinden fazla sahip çıkması okuması ve okutması gerekir. ■

Tarihimizi İşçi Dayanışması'ndan Öğreniyoruz

■ Ankara'dan bir sağlık işçisi

Tarih geçmiş kuşakların işçilerinin bize bıraktığı mücadele deneyimleriyle, miraslarla dolu. Ancak işçilerin çoğu bu mücadele deneyimlerinden haberi olmadan ya da bunların tarihini yanlış bilerek yaşamını sürdürür. Tarih kitaplarına bakıldığında işçilerin bu önemli hareketlerini ya göremeyiz ya da patronların çıkarları doğrultusunda çarpıtılarak bize sunulurlar. Sermayenin hizmetindeki tarih kitapları, televizyonlar, gazeteler hep bir ağızdan kralları, sultanları, büyük adamları anlatır. Bizden önceki işçilerin grevlerini, direnişlerini, mücadelelerini değil. İşçiler tarihlerini buralardan öğrenemez bu yüzden. İşçi sınıfının tarihini yalanlarla çarpıtılmadan öğrenebileceğimiz kaynak İşçi Dayanışması'dır.

İşçi Dayanışması'nda her ay geçmiş kuşakların mücadele deneyimleri bizlere aktarılıyor. Grev hakkının, kıdem tazminatının, 8 saatlik işgününün patronların verdiği değil işçilerin mücadeleleriyle kazandığı haklar olduğunu öğreniyoruz. Patronların tarihi 8 Mart'ı sadece "kadınlar günü" olarak anlatıyor. 1 Mayıs bahar bayramı, tatil günü diye geçiştiriliyor, onu yaratan öncü işçileri, arkasındaki 8 saatlik işgünü mücadelesini anlatmıyorlar. Bülten verdiğimiz işçi arkadaşlarımız mesela 8 Mart'ın, 1 Mayıs'ın

tarihini okuyunca "biz bunu böyle bilmiyorduk" diyorlar. Dünyada ve bu topraklarda yaşanan büyük direnişleri, eylemleri görünce hem şaşırıyor hem de gururlanıyorlar. Patronlar sınıfı kendi içinde bu deneyimleri kuşaktan kuşağa aktararak işçi mücadelesinin önünü kesmek için dersler çıkarıyor. Bizleri ise bu deneyimlerden bihaber bırakarak mücadele geleneğimizi büyütmemizi, onların düzenine karşı harekete geçmemizi engellemeye çalışıyorlar. Ama İşçi Dayanışması'nın sayfalarından okuduğumuz mücadele deneyimleri, öncü işçilerin yaşamları kendimize güvenimizi yerine getiriyor. Örgütlü ve bilinçli bir mücadeleyle kazanabileceğimize inanıyoruz. Dünya savaşlarının kitaplarda hiçbir zaman anlatılmayan gerçeklerini okuyoruz. Yaşananlara burjuvazinin değil kendi sınıfımızın penceresinden bakıyoruz. Böylece biz işçilerin birleşmemesi için önümüze koydukları sahte ayrımları kaldırıyoruz.

İşçi Dayanışması 10 yıldır dünya ve Türkiye'deki geçmiş işçi mücadelelerini, fabrikalardan ve işyerlerinden işçilerin sorunlarını, bugünün grev ve direniş haberlerini işçilerin kendi kalemlerinden, kendi pencerelerinden bize ulaştırıyor. Tarihimizi İşçi Dayanışması'ndan öğrenmeli ve diğer işçi arkadaşlarımızla paylaşmalıyız. ■

Bizimki Karın Doyurmak, Onları Zevkusefa!

■ İkitelli'den bir işçi

Biz işçiler bu düzende yaşamak için gece gündüz çalışmak zorundayız. Temel derdimiz, evimize bir parça daha eklemek, çocuklarımızın ihtiyaçlarını karşılamak, kredi borcumuzu ya da faturalarımızı ve ev kiramımızı ödemektir. Hep yarını düşünürüz ama o yarın gelince hiç huzura erdiğimiz bir yarın olmaz. Geçim kaygısının olmadığı bir dünya bize Kaf Dağı'nın ardı gibi gözüktür. Şairin dediği gibi beyaz bir sofrada bir kere bile yemek yemeden doyuya göçüp gideriz bu her dalı yemiş dolu dünyadan.

Etin, sütün, yağın, balın, peynirin, sebzenin, meyvenin, ekmeğin iyisini yemek; içeceklerin kalitelisini içmek bize düşmez. Bizler her gıdanın en ucuzunu yemek zorundayız. Bütün bunlar bir yana mevcut sağlıklı olmayan yiyecekleri bile sağlıklı ortamlarda tüketemiyoruz. Bizim için yemek yemek sadece karın doyurmak olduğundan, damak tadını bir yana bırakıp yediğimiz gıdanın bir anda midemize inmesini ve guruldamanın kesilmesini bekleriz. Yani bir anlamda motorun yakıtı duyduğu ihtiyaç gibi... Olabildiğince en hızlı sürede yeriz yemeğimizi. Mesela yarım saatlik dinlenme molasının içinde on dakikada yemek yeriz. Saatlerce çalışmanın karşılığında on dakikalık yemek "zevki"! Yemeği hızlı yemek alışkanlık haline geldiğinden, evimizde de aynı hızla yemek yeriz. Çünkü tek amacımız karnımızı doyurmaktır ve aç kalma kaygısı zihnimize işlemiştir. Restoranda yemek yemeye arzumuz olsa maddi gücümüz yetmez, yetse bile kalitelisi bize nasip olmaz.

Peki, patronlar sınıfının dünyasında yemek yemek sadece karın doyurmak mıdır? Hayır! Onlar için yemek yemek bir zevk ve sanattır. İştah açıcı yiyecekler, beyaz örtülü masalara adını bile duymadığımız, bilmediğimiz bin bir çeşit yemişle birlikte sunulur. Her bir yemişin sırası, saati vardır mideye inmesi için. Onlar saatlerce yemek masalarında geçirebilirler vakitlerini. Özellikle yemekli toplantılarında hem biz işçilerin daha fazla nasıl sömürüleceği konuşulur hem de bizlerin asla ulaşamayacağı pahalı yiyecekler yenir. Yemeğe ulaşamamak ve aradıkları damak tatlarını bulamamak gibi bir kaygıları yoktur. Hiç aceleleri yoktur ve tadını çıkara çıkara yerler. Çeşitli yemek yeme usulleri geliştirirler.

Damak zevklerinin yanında çeşitli ilginç mekânlar inşa

edilir onlar için. Mesela kimisi devasa bir akvaryumun içinde yapılan restoranlarda, kimisi vince asılı duran restoranda, kimisi metrelerce yükseklerde bulunan döner camlı kulelerde, kimisi bir dağın zirvesinde bulunan panoramik camekânlı mekânlarda, kimisi doğayla iç içe süper manzaralarda yer yemeğini. Üstelik buralara bir kişinin harcadığı parayla binlerce insanın karnı doyabilir.

Sınır tanımayan açgözlü patronlar için çok özel yiyecek ve içecekler üretiliyor. Mesela açgözlü bir patronun pizzaya vereceği para en fazla kaç lira olabilir dersiniz? İlk duyduğumda ağız açık kalmıştı ama bu pizza tamına 50 bin lira! Evet, yanlış görmediniz, tamı tamına 50 bin lira! Mesela marketten aldığımız bir şişe suya

genelde 1 lira veririz. Ama bazı yağmacı soyu vardır ki kendileri için üç ülkenin suyunun karışımından oluşan ve içinde altın tozu bulunan, özel bir şişede muhafaza edilen bir şişelik suya tam tamına 60 bin dolar ödüyor. 60 bin dolara bir şişe su! Peki, yiyecek bulamayan ve temiz su kaynaklarına ulaşamayan yoksul Afrikalılar varken, bu aptalca düzene biz nasıl sessiz kalabiliriz?

Yaşamaya çalıştığımız bu adaletsiz dünyada bir tarafta kendi sefahatleri için sınır tanımayan bir avuç asalak diğer taraftan yiyecek eklemek bulamayan milyonlar var. İşte patronların kapitalist düzenine karşı mücadele etmemiz için bir sebep daha! ■

İşçi İntiharları Artarken

■ Küçükçekmece'den bir sağlık işçisi

Kriz içindeki kapitalizm insanlığa büyük acılar yaşatmaya devam ediyor. İşçilerin çalışma ve yaşam koşulları gün geçtikçe ağırlaşıyor. Bir tarafta uzayan iş saatleri diğer tarafta işsizlik, düşen ücretler ve diğer tarafta hayat pahalılığı! Bir tarafta yoksullaşan milyonlar diğer tarafta zenginliğin çok daha az sayıda kişinin elinde birikmesi! Ekonomik sıkıntılar artıyor, borçlar katlanarak büyüyor ve işçilerin yaşamları alt üst oluyor. Bütün bu sorunlar karşısında ruhsal problemler yaşayan örgütsüz insanlar geleceksizliğin pençesine düşerek çareyi intiharda buluyor. Son yıllarda artan intihar vakaları bunun acı bir göstergesi. Yalnızca Türkiye'den ibaret değil bu tablo. Genel olarak birçok ülkede intihar vakalarının arttığı gözlemleniyor.

Türkiye'ye şöyle bir baktığımızda yoksulluk ve geçim derdi nedeniyle intiharların arttığını görüyoruz. Yine son birkaç ayda iş bulamadığı için çıkışsızlık içine düşen işçi Sıtkı Aydın Meclis önünde kendini yaktı. Bir diğer işçi Battal Sağır, İzmir'de İŞKUR binası önünde soyunarak "ben işçiyim, çalıştım, hakkımı alamadım, açım ben aç" diyerek tepkisini dile getirdi. İş cinayetlerinde Avrupa'da birinci, dünyada üçüncü olan Türkiye'de, işçi intiharlarında da hızlı bir şekilde artış yaşanıyor. İşçi Sağlığı ve İş Güvenliği Meclisinin son raporuna göre 2013 yılında en az 15 işçi, 2014 yılında en az 25 işçi, 2015 yılında en az 59 işçi, 2016 yılında en az 90 işçi, 2017 yılında ise en az

89 işçi intihar ederek yaşamına son verdi! İSİG Meclisi verilerine göre işçi intiharlarının ilk üç nedeni; borç, mobbing ve işsizlik. Yine TÜİK verilerine göre geçim zorluğu intihar nedenleri arasında üçüncü sırada. Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ) ise, işsizlik, ekonomik zorluklar, göç, hızlı ekonomik ve politik değişiklikler gibi işçilerin çalışma ve yaşam koşullarını etkileyen birçok unsuru intihar sebebi veya risk faktörü olarak tanımlıyor.

Dünyanın en büyük on ikinci ekonomisi olan Güney Kore'de günde 40'tan fazla kişi intihar ediyor. Bu sayının bir kuşak önce karşılaşılan intihar oranlarının beş katı olduğu ifade ediliyor. OECD ülkeleri arasında intihar oranları en yüksek olan ülke Güney Kore. Başkent Seul'de Han Nehri üzerindeki köprülerden her 40 dakikada 1 kişi intihara kalkışıyor. İntihara kalkışanların büyük çoğunluğu gençlerden oluşuyor. İntiharların sebebinin çoğunlukla işsizlik ve yaşam sıkıntıları olduğu söyleniyor. İntiharları önlemek için özel tim kurulmuş. Ekip düzenli olarak Han nehri üzerinde devriye geziyor. 2017'de 1500 civarında çağrı aldığını söyleyen ekip 649 kişiyi kurtardığını açıklıyor.

Küresel ekonomik krizin etkileri derinleştikçe girdabına kattığı işçi sayısı da artıyor. Patronlar sınıfı krizden kaynaklanan bütün yükü işçilerin sırtına yükleyerek kendilerini kurtarma derdindeler. Örgütsüz işçi sınıfı ise içine düştüğü çıkışsızlığın ve psikolojik travmaların sonucunda bireysel tepkiler ve davranışlar sergiliyor. Oysa işçiler görmeli ki bu dünyada bolluğu biz işçiler birlikte üretiyoruz, birlikte var ediyoruz. Sorunlarımızın kaynağında bu sömürülme ve sınıflı sistem var. İntiharlar değil bizi birleştiren hünerli ellerimiz kurtuluşumuzu sağlayacak! ■

Bellum Omnium...

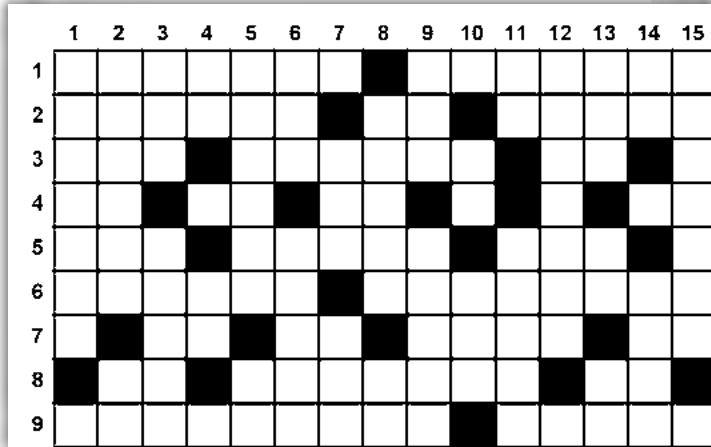
Soruyu yeniden
Ve şöyle sormalı:
Sevgiye, iyiye
Barışa kim karşı?
Emeğinin
Hakkını alan
Ne çıkar umar
Savaştan?
Dünyayı ortakça
Kardeşçe üreten
Ne yarar umar
Kötülükten?
Şimdi değiştirip
Bu kavramları
Yeniden ve şöyle
Söylemek olası:
Emekçi insan var, barıştan yana
Dünyayı kardeşçe yaratan, üreten...
Ve kurtlar - savaşta çıkarları...
Vurarak, kırarak, ezerek sömüren...

Ataol Behramoğlu

Elleri Var Özgürlüğün

Elleri var özgürlüğün,
Gözleri, ayakları;
Silmek için kanlı teri,
Bakmak için yarınlara,
Eşitliğe doğru giden.
Ben kafes, sen sarmaşık;
Dolan dolanabildiğin kadar!
Özgürlük sevgisi bu,
İnsan kapılmaya görsün bir kez;
Bir urba ki eskimez,
Bir düş ki gerçekten daha doğru.
Yiğit sürücüleri tarihsel akışın,
İşçiler, evren kovanının arıları;
Bir kara somunun çevresinde döndükçe
Dünyamıza özgürlük getiren kardeşler.
O somunla doğrulur uykusundan akıl,
Ağarır o somunla bitmeyen gecemiz;
O güneşle bağımsızlığa erer kişi.
Bu umut özgür olmanın kapısı;
Mutlu günlere insanca aralık.
Bu sevinç mutlu günlerin ışığı;
Vurur üstümüze usulca ürkek.
Gel yurdumun insanı görün artık,
Özgürlüğün kapısında dal gibi;
Ardında gökyüzü kardeşçe mavi!

Oktay Rifat

İşçinin Bulmacası**Soldan Sağa**

1. Kapitalist sömürü sisteminin üretimi arttırmak için işçilere dayattığı çekişme hali. Bununla birlikte.
2. Yılın son ayı. Bir hayvan. Tasvip.
3. Lisan. Çok zamandan beri. En kısa zaman dilimi.
4. Çalışma. İlave. Vilayet. Yayla atılır.
5. Birine karşı duyulan öç alma isteği. Çöküp oturmak. Yılan.
6. Arapça'da inandık anlamında bir söz. Sömürücü.
7. Bir bağlaç. Kuzu sesi. Kapitalist ekonomide değişim aracı. Kilogramın binde birinin kısaltması.
8. Bir soru eki. Sazda kalın ses veren tel. Utanma, utanç duyma.

9. Kendi çıkarını düşünme. Yakacak olarak kullanılmak üzere kurutulmuş hayvan gübresi.

Yukardan Aşağıya

1. Köktenci.
2. Ulaşım. İngilizcede "beni" anlamında zamir.
3. Bir alaşımdaki madenlerin erime derecesi farkından yararlanarak bunları birbirinden ayırma işlemi. Çok yeni anlamında bir kadın ismi.
4. Kanın rengi. Hangi şey.
5. Korkusuz, gözüpek, cesur. Bizmutun simgesi.
6. Yankı. Taşıyıcı.
7. Hangi kişi. Endüstri meslek lisesi kısaltması.
8. Coğrafya haritalarını bir araya toplayan dergi. Boru sesi.
9. Maden Tetkik Arama kurumunun kısaltması. İt.
10. Olumsuzluk ön eki. Meta.
11. Molibdenin simgesi. Bir tarikat şeyhine bağlı kimse.
12. Sermaye, kapital.
13. Vantilatör. Ruentgeniyum elementinin simgesi. Çok karşıtı.
14. İşaret, alamet. Âşık, tutkun anlamında bir erkek ismi.
15. Stephen ... 14 Martta hayatını kaybeden ünlü fizikçi.

Geçen Bulmacanın Çözümü

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
1	Ş	E	Y	H	B	E	D	R	E	T	T	İ	N	B	
2	İ	M	A		E	S	N	E	K		A	B	B	U	
3	Z	E		A	L	N	A	Ç		A	L	A	N	R	
4	O	K	K	A		E		İ	S	K	I		B	E	J
5	F		A		E	M	A	N	E	T		L	S	U	
6	R	A		A	D	E	S	E		A	D	A	Ş	V	
7	E	L	E	M	E	T		Ü	R	E	I	Z	A		
8	N	O		C		T		S	S		S	E	M	İ	Z
9	İ		S	A	B	A	H	A	T	T	I	N	A	L	I

İşçilerin Sordukları/58

Analık İzni Sonrası Kısmi Süreli Çalışma

8 Kasım 2016'da çıkarılan yönetmelikle "analık izni veya ücretsiz izin sonrası kısmi süreli çalışma" hakkı hayata geçti. Yasadan yararlanma koşulları şu şekildedir:

Kadınların kısmi süreli çalışma şartları nelerdir?

Analık izninin bitiminden itibaren çocuğunun bakımı ve yetiştirilmesi amacıyla ve çocuğun hayatta olması kaydıyla kadın işçi ile üç yaşını doldurmamış çocuğu evlat edinen kadın veya erkek işçilere istekleri hâlinde kısmi süreli çalışma hakkı verilir. Kadın işçinin yarı zamanlı çalışmadan faydalanabilmesi için eşinin çalışıyor olması gerekmektedir. Eşin çalıştığı başvuru sırasında belgelenmelidir. Kadın işçinin eşi çalışmayacak durumda ise bu durum heyet raporu ile belgelenmelidir.

İşçi, kısmi süreli çalışmaya geçmek istediği tarihten en az bir ay önce işverene yazılı başvuruda bulunmalıdır. İşverenin de bir ay içerisinde kabul yazısı göndermesi gerekmektedir. İşveren yazılı cevap vermezse bir ayın sonunda başvuru kabul edilmiş sayılır. İşçi dilekçesinde çalışmak istediği saatleri veya günleri yazılı olarak bildirir ancak kısmi süreli çalışacak işçinin çalışma zamanını işveren belirler. İşveren isterse bu süre 3 gün çalışma, 3 gün izin şeklinde uygulanabilir.

Kısmi süreli çalışma süresi ne kadardır?

Kadın işçiler doğum sonrası analık izninin bitiminden itibaren çocuğunun mecburi ilköğretim çağına başladığı tarihi takip eden aybaşına kadar herhangi bir zamanda kısmi süreli çalışma talebinde bulunabilir. Kadın işçi 1. çocukta 60 gün, 2. çocukta 120 gün, 3. ve sonraki çocuklarda da 180 gün kısmi süreli çalışabilir. Çoğul gebelik olduğu durumlarda bu sürelere 30 gün daha eklenir. Engelli doğumlarda ise toplamda 360 gün kısmi süreli çalışabilir. Kısmi süreli çalışma hakkından üç yaşından küçük çocuk evlat edinen kadınlar da yararlanabilir. Kısmi süreli çalışmadan tam zamanlı çalışmaya geçecek işçiler yine 1 ay öncesinden işverene yazılı bildirimde bulunmalıdır. İşçi işe geri döndüğü takdirde onun yerine özel istihdam bürolarından istihdam edilen işçinin iş akdi feshedilmiş sayılır.

Hangi sektörlerde kadın işçilerin kısmi süreli çalışmaları patronun onayına bağlıdır?

Bazı meslek gruplarında kısmi süreli çalışma işverenin onayı ile gerçekleşir. Bu meslek gruplarında işveren onay vermezse işçi yarı zamanlı çalışamaz:

- Özel sağlık kuruluşlarında ve hastanelerinde; sorumlu hekim, laboratuvar sorumlusu ve sağlık hizmetinden sayılan işlerde tam zamanlı çalışanlarca yapılan işler
- Sanayiden sayılan ve 24 saat kesintisiz vardiyalar halinde çalışılan işler
- Bir yıldan az süren mevsimlik işlerde, kampanya veya taahhüt işlerinde
- İş süresinin haftanın çalışılan günlerine bölünmesi suretiyle yürütülmesi mümkün olmayan işlerde (Uzun yol şoförlüğü, tır şoförlüğü, vb.)

Ancak işyerinde toplu iş sözleşmesi varsa, hangi işlerin kısmi süreli çalışmaya konu olabileceği hususu, taraflarca serbestçe ve sınırsızca belirlenebilir.

Kısmi süreli çalışan işçinin ücreti nasıl ödenir?

Yasa hazırlanırken hükümet "yarı zamanlı çalışıp tam maaş alacaksınız" vaadinde bulunmuştu. Fakat öyle olmadı. Kısmi süreli çalışan işçiye tam ücret değil yapılan kısmi süreli çalışma kadar ücret ödenecek. Ayrıca bu yasadan yararlanmak isteyen kadın işçilerin işten atılmasının önüne geçmek lazım... ■

Ölüm ve Adalete Dair

İşçi sınıfının büyük ozanı Nâzım Hikmet “Ölüme Dair” şiirinde, üç konuğuyla dertleşmektedir. Ama bu konuklar öyle bildiğimiz kanlı canlı konuklardan değildir. Hapishane penceresinden içeri süzölmüş, Nâzım’ın rüyalarına sızmış ölü dostlarıdır. Onlar yaşamları boyunca çok çalışmış ama aç kalmış, kahr çekmiş, bu dünyadan göçüp giderken bile yüzleri gülmemiş üç işçidir. Nâzım dostlarının nasıl öldüğünü hatırlar; biri İstanbul limanında bir İngiliz şilebine kömür yüklerken sırtındaki kömür küfesiyle birlikte ambarın dibine düşmüştür. Kanı kömürün tozuna bulanmıştır oracıkta. Öteki sıtma ve açlıktan ölmüştür. Mezarına gölge verecek bir ağacı bile yoktur. Diğerini yoksulluğunu ve dünyanın çilesini unutmak için sağlığında çok içmiştir, ilaç şişeleri içinde ölmüş, tabutuna zor sığmıştır... Nâzım,

Bir eski Acem şairi

“Ölüm adildir” diyor,

“aynı haşmetle vurur şahı fakiri” diye anlatmaya başlınca, ölü dostları bu sözlere incinirler. Acem şairine hiddetlenir ve Nâzım’ın hücrelerini terk edip giderler. Acem şairinin yalanı incitmiştir Nâzım’ın konuklarını. Nâzım dostlarını anlar ve ister ki tüm insanlar anlasın ölümün adaletinin nasıl olacağını.

Biliyorum,

ölümün âdil olması için

hayatın âdil olması lazım, diyorsunuz...

Hayat adil değilse ölüm de adil olamaz. Hiçbir “şah” bir gemi şilebinde sırtında kömür küfesiyle ölmez. Çünkü şahlar ve fakirler aynı hayatı yaşamaz. Ezen ve ezilenler ne hayatta ne de ölümden aynı terazide tartılır.

Çok zengin patronlar, ünlü kimseler öldüğü zaman televizyonlar, gazeteler bu konuyu günlerce gündemde tutuyorlar. Sermaye medyasında dolgun maaşlı gazeteciler, bu “büyük” insanların ölümünün büyük bir acı yarattığını söylüyorlar. “Ülke için büyük bir kayıp” diyorlar, ölen kişinin ailesinin bu acıya nasıl katlanacağını soruyorlar, kederleniyorlar. Elbette ölümün soğuk yüzü karşısında keder duyabilirler. Ama insan sormadan da edemiyor: Neden iş kazalarında ölen işçiler, kadın cinayetlerine kurban edilen kadınlar, savaşlarda, göç yollarında ölen mülteciler onları aynı derecede üzmüyor, kedere boğmuyor?

Biz söyleyelim: Çünkü onlar ait oldukları sınıfın insanlarını değerli görüyorlar. Yoksul işçi ve emekçileri ise zerre kadar umursamıyorlar. Bu tam anlamıyla sınıf tutumudur. Ünlü ve zengin biri öldüğünde bütün ülkenin yas tutması bekleniyor. Medya hüzünlü müzikler eşliğinde ölenlerin hayallerinden, başarılarından, ailelerinden bahsediyor. Oysa her yıl yaklaşık iki bin işçi iş cinayetlerinde hayatını kaybetmesine rağmen burjuva medya için haber değeri bile taşıyor. İkiyüzlü medya, patronların iş güvenliği önlemlerini almaması yüzünden işçilerin ölmesini gündeme bile getirmiyor.

Sermaye sınıfı ve onun medyadaki uzantıları açısından işçi, kalbi, duyguları, ailesi, sevenleri, hayalleri olan bir insan değildir. Üretimin ve makinenin bir parçası olarak görülür. İşçi öldüğünde onun yerini bir başkası doldurur. Bu nedenle patronlar, maliyetleri arttırdığı ve kârlarını düşürdüğü için iş güvenliği önlemlerini almazlar. Patronların sömürü düzeni yüzünden işçiler ölmüş mü, sakat mı kalmış, acı mı çekmiş, aç mı kalmış hiç önemli değildir. Önemli olan kârdır, sermayenin birikmesidir.

Ölen kimse patronlar sınıfının bir üyesi olunca, ikiyüzlüce tüm ülkeyi bu acıyı yaşamaya çağıran sermaye medyası; Esenyurt’ta, Soma’da, Ermenek’te, Torunlar İnşaat’ta iş cinayetine kurban giden işçilerin ölümlerinin gerçek nedenini sordu mu, bu konu üzerine gitti mi? Meselâ madenciler için “güzel öldüler” diyen AKP’li Bakan, bu ölenler işçiler değil de patronlar olsaydı yine de aynı ifadeyi kullanır mıydı? Bu Bakan, bu sözlerinin madenci analarını ne kadar incittiğini zerre kadar düşündü mü? Bir patron öldüğü zaman ülkenin nasıl bir değer kaybettiğini söyleyerek cenazeye koşturan hükümet yetkilileri, neden iş kazalarında ölen işçilerin ülke için büyük kayıp olduğunu söyleyerek iş güvenliği yasasını uygulamıyor ve işyerlerini denetlemiyorlar? Egemenler bir kez olsun erkek şiddeti nedeniyle ölen kadınların acısını yüreklerinde duydular mı, duyuyorlar mı? Elbette hayır! Ölen kendi sınıflarından değil ki!

Önce hayatın sonra ölümün adil olabilmesi için demek ki sınıfların ortadan kalkması gerek. Üreten insanı, işçiyi ezen sömürü düzeninin son bulması gerek! ■